

Rozjímání na první sobotu (srpen 2024)

NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

P. Marcin Sobiech

Nejdražší Matko, děkuji ti za čas, který s tebou budu moci strávit, za těch pár minut, kdy s tebou mohu mluvit, ale také ti naslouchat. Prosím tě, abys mi udělila milost soustředit se a zbavit se rozptýlení. Maria, naslouchající Panno, kráčeš se mnou po stezkách posvátné země textů, které mají vůni nardu, šafránu a skořice a vedou k nejkrásnější vůni - blízkosti Božského Poutníka: Ježíše Krista - jediného Spasitele světa.

Nikde v biblickém textu nenajdeme popis tvého nanebevzetí. V průběhu staletí církevní otcové i teologové uváděli fakta a slova vypůjčená z Písma, aby s jistou svobodou ilustrovali svou víru ve tvé nanebevzetí. Byla citována věta žalmisty: „Povstaň tedy, Pane, a vejdi již na místo svého odpočinku, ty i tvá vznešená archa.“ A v arše smlouvy, zhotovené z neporušitelného dřeva a umístěné v Božím chrámu, viděli jakoby obraz tvého přečistého těla, Panno Maria, které bylo uchráněno jakéhokoliv posmrtného rozkladu a bylo povzneseno k nebeské slávě. Stejně tak při líčení tohoto tajemství popisovali Královnu vítězně vystupující do nebeské královské komnaty a sedící po pravici božského Vykupitele. Byla také zmíněna Nevěsta z Písně písní: „Která stoupá pouští jako sloup dýmu ve vůni myrhy a kadidla“, takže je ozdobená korunou. Tyto obrazy posloužily mnoha autorům k tomu, aby Tě vylíčili jako Královnu nebes a nebeskou Nevěstu, která spolu s Božským

Ženichem vystupuje do nebeské komnaty. Kromě toho scholastičtí učenci spatřovali znamení Tvého nanebevzetí nejen v různých starozákonních postavách, ale také v Ženě oděné sluncem, kterou milovaný učedník, svatý apoštol Jan, spatřil na ostrově Patmos. Když rozjímali také nad slovy: „Zdrávas, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná jsi mezi ženami“, viděli v tajemství Nanebevzetí dovršení oné nejhojnější milosti, která ti byla dána, a zvláštní požehnání jako protiklad k Evině prokletí.

Ten, kdo nejkrásněji zvěstoval pravdu o tvém přijetí do nebe s duší i tělem, byl svatý Jan Damašský, který chtěl splatit milost uzdravení, kterou zažil na tvou přímluvu, a psal s useknutou rukou, která mu díky tobě znovu narostla. Když srovnával tělesné nanebevzetí s tvými ostatními dary a výsadami, vyjádřil se tímto vzrušujícím způsobem:

„Bylo nutné, aby ta, která při porodu zachovala své panenství neporušené, zachovala své tělo bez poskvrny i po smrti. Bylo nutné, aby ta, která nosila Stvořitele ve svém lůně jako Dítě, přebývala v Božích příbytcích. Bylo třeba, aby Nevěsta zasnoubená Otci přebývala v nebeských komnatách. Bylo třeba, aby ta, která viděla svého Syna na kříži a trpěla mečem smutku ve svém srdci, protože se mu při narození vyhnula, viděla téhož Syna sedět u Otce. Bylo třeba, aby Matka Boží vlastnila to, co patří Synovi, a aby se jí dostalo úcty od všeho stvoření jako Matce Boží a služebnici zároveň.“

Hlas svatého Jana Damašského se věrně shoduje s hlasy ostatních, kteří potvrzují stejné učení. Stejně jasná a přesná vyjádření totiž nacházíme v těch kázáních, která církevní otcové pronášeli především u příležitosti tohoto svátku.

Svatý Germanus, konstantinopolský biskup, považoval za odpovídající nejen božskému mateřství, ale také jedinečné svatosti tvého panenského těla, že toto tělo se nerozpadlo, ale bylo vzato do nebe: „Ty, [Maria], jak je psáno, se ukážeš v kráse. Tvé panenské tělo je celé svaté, celé čisté, celé je Božím příbytkem, takže se od nyníška rozhodně nerozpadne v prach. Proměněno sice jako lidské

tělo, přizpůsobené vznešenému životu neporušenosti, ale stále živé a oslavené, účastné plného a dokonalého života.“

Jiný starověký autor uvádí: *„[Maria] je tedy jako nejslavnější Matka Krista, našeho Spasitele, a Boha, dárce života a nesmrtelnosti – Kristem znova obdařena životem ve věčné nezničitelnosti stejného těla. Byl to On, kdo ji probudil z hrobu a vzal ji k sobě, jak je to známo jemu samotnému.“*

Tajemství tvého Nanebevzetí nám všem přináší naději a radost. V tobě, Maria, vidíme cíl, k němuž směřují všichni, kdo jsou schopni spojit svůj život s životem Ježíše, kdo jsou schopni ho následovat tak, jako jsi ho následovala ty. Tajemství tvého nanebevzetí s duší i tělem proto hovoří o naší budoucnosti, říká, že i my budeme stát po Ježíšově boku v radosti z Boha. Je pro nás povzbuzením k odvaze, k víře, že síla Kristova vzkříšení může působit i v nás a učinit z nás muže a ženy, kteří se snaží žít každý den, jako by již byli vzkříšení, a přinášet světlo dobra do temnoty zla, které ve světě existuje. Při rozjímání o čtvrtém slavném tajemství bych se měl ptát sám sebe: Čím sis zasloužila tak velkou milost? Bylo to tím, že jsi byla Matkou Božího Syna? Odpověď nalezneme v textu evangelia, který církve čte při slavnosti tvého nanebevzetí. V textu Magnificat s velkým klidem pronášíš slova: *„Neboť shlédl na svou nepatrnou služebnici.“* Právě pokora je důvodem všeho, co se ve tvém životě událo, od tvého Početí, přes Zvěstování až po tvé slavné Nanebevzetí. Tvá pokora k tobě přitáhla Boží pohled, který se dívá na srdce člověka. On nehledá jako lidé velikost, a slávu, ale těší se z pokory.

Při pohledu na tebe začínám chápat, že pokora je cestou do nebe. Papež František, když uvažoval o tajemství vyvýšení tvé pokory, řekl: *„Je to paradoxní: Abyste se dostali na vrchol, do nebe, musíte být poníženi, jako země! A Ježíš učí: ,Kdo se poníží, bude povýšen.“*

Bůh nás nevyvyšuje kvůli našim darům, bohatství nebo schopnostem, ale kvůli naší pokoře. Bůh si pokoru zamiloval. Bůh vyvyšuje ty, kdo se nevyšují, ty, kdo slouží. Maria si skutečně nepřipisuje jiný „titul“ než právě „služebnice“. Vždyť říká o sobě:

„Jsem služebnice Páně.“ Nic jiného o sobě neříká, nic jiného pro sebe nehledá.

Dnes se můžeme ptát sami sebe, každý z nás, ve svém srdci: Jak je to se mnou, pokud jde o pokoru? Usiluji o uznání druhých? Chci se předvést a být chválen? Nebo myslím na to, jak sloužit druhým? Umím naslouchat jako Maria, nebo chci jen mluvit a být středem pozornosti? Umím mlčet jako Maria, nebo stále mluvím? Umím ustoupit o krok zpět, rozptýlit hádky a spory, nebo se jen snažím dominovat? Zamysleme se nad těmito otázkami: Jak je to s naší pokorou?

Maria svou umenšeností dobývá nebe jako první. Tajemství jejího vyvýšení spočívá právě v tom, že chápe a uznává sebe samu jako malou, potřebující Boha. U Boha je to tak, že jen ten, kdo považuje sebe za nic, může přijmout všechno. Pouze ten, kdo sám sebe vydává, je Bohem naplněn. A Maria je „plná milosti“ právě díky své pokoře. I pro nás je pokora výchozím bodem, počátkem naší víry. Je nezbytné být chudý v duchu, to znamená – potřebovat Boha. Ten, kdo je plný sám sebe – a my jsme mnohdy plní sami sebe – nedává ve svém životě Bohu místo. Ten, kdo zůstává pokorný, dovoluje, aby Pán v něm dělal „velké věci“.

Maria, nejpokornější služebnice Páně, na konci této meditace mě, prosím, také nauč být pokorným, jako jsi ty. Nauč mě přijímat Boží vůli, jako jsi ji přijímala ty. Pomoz mi pokorně sloužit druhým, jako jsi sloužila Ty. Pomoz mi pokorně naslouchat, jako jsi naslouchala Ty a podpoř mou modlitbu:

Pane, osvobod' mě od pýchy, která je kořenem všech hříchů. Dej mi milost rozpoznat chorobné ambice, které mě nutí honit se za falešnou velikostí nebo mě nutí propadat komplexům. Ježíši, umučený na kříži, ve všem poslušný Otci, prosím o pokorné srdce napodobující tvé Srdce. Prosím o pokorné oči, které vidí sebe i druhé v pravdě. Amen.

Ave Maria!